

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Betyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítókknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadóhivatali
illető előfizetés, hirdetés,
nyiltér és egyéb felszo-
lalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata 12 fillér
Bélyegdí, minden beiktatás
után 60 fillér

Nyit ér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Házaló hiénák.

Földművelés, ipar és kereskedelem: ez a trias kétségtelenül a modern állam leghatalmasabb oszlopa. Egymást egészítvén ki, egymásra is vannak utalva, s a termelés és feldolgozás eszközeit képezvén, az emberiség megélhetésének nélkülözhetetlen feltételei, az államszervezetnek pedig legjelentékenyebb alkatrészei. Mindenütt, hol annak igazságát felismerni és kellőképpen mérlegelni tudják, megis becsülik a földet, iparával és kereskedelmével együtt; hiszen ma már — a millió szálakkal egymásba fonódott egyéni és közérdekek komplikált géprendszerének korában — össze kellene omlania annak az államnak, mely a rendszer valamelyik srófocskájáról megakarna vagy tévedne felejtkezni.

Es bár a kereskedelmet általában internacionális intézménynek szeretik az ujkor társadalmi böseleői tartani, ez elméletet is léptenyomon megzafolja a mindennapi élet, mely következetesen, kérlelhetetlenül bizonyítja be, hogy az ugyanazon föld területére utalt s az azon területen élő emberiség összetartozandóságának érzetétől áthatott intézmények életében bizonyos jótekonny korlátot képeznek a geográfiai határok, melyeket mi — ideális skriblerok — egyszerűen *hazának* szoktunk nevezni. — Ez igazság alapján képződnek meg a nemzeti agrarizmus, a nemzeti ipar és a nemzeti kereskedelem intézményei s születnek meg a legnemesebb ideák, melyekben az emberek legjobbjai elábrándoznak a vérség és egyéb hatalmas kapocs által összetartó *nemzetnek* anyagi boldogsága, biztosítása, függetlensége felől.

Nem azért fejlődtek évezredek folyamán a világrészek, országok, kerületek, megyék, járások és községek, hogy mindezek a civilizáció nagy kemenczében egy monstruozus egységgé olvadjanak; az ily célra irányuló törekvéseket a történelem kétségtelen logikája összemorzsolta s össze fogja törni az idők végeig mindig, mert míg emberek fogják lakni ezt a szegény bolygót, mindig

lesz harcz és mindig lesz érdek, mely egymással farkasszemet néz a küzdelem porondján.

A mint van külön érdeke egy világrésznek, úgy vannak különleges érdekei országoknak, megyéknek, sőt községeknek is. Mindeniknek külön érdekében áll, hogy intézményei a helyi — sajtólagos — viszonyoknak és szükségleteknek megfelelőleg fejlődjenek. Ennek tagadása egyenlő volna a legszélsebb szocializmussal, mely minden egyéni tulajdont, minden célt, eszközt és kötelességet a nagy világ orias közérdekének, feladatának tekint.

Igen, kell lenni autonómikus szervezeteknek, s azok keretében kell fejlődnie természetszerűleg nemcsak az országos — nemzeti — agrarizmusnak, iparnak és kereskedelmnek, hanem a *megyéknek* is. Mi, a kik e szűk földrajzi határok között arra vagyunk utalva, hogy egymást segítve, boldogulni igyekezzünk, gondoskodnunk kell a módokról is, melyek feladataink megoldását könnyebbé, lehetőbbé teszik.

Van nekünk külön, megyei kereskedelmünk is, azért, hogy a felületes szemlélő nem veszi észre. Többször foglalkoztunk már mezőgazdaságunk, iparunk állapotával, most, alkalomadtán nem zárkozhatunk el az elől, hogy a helyi kereskedelem érdekében is felszólaljunk.

Minden kereskedő tudja, látja, érzi azt, hogy az a kis piac, mely rendelkezésére áll, ugyis legjobb esetben csak a tisztességes megélhetést biztosíthatja, s a meggazdagodásra vajmi csekély kilátást nyújt. S az internacionalista állambölcsészek maholnap a megélhetésnek e szűk körét is el fogják vonni a helyi kereskedelem elől, ha a *házalás* megszüntetésében segély nem érkezik. Ez a helyi kereskedelemnek legnagyobb ellensége: melegágya a szédelgésnek, melyben elrohad mindaz, a mi egészségeset a modern kultúra megalkot az emberiségnek boldogulására. S igazán esodálatraméltó, hogy mikor államférfiaink diadalmas körutjaikon annyi entuziazmussal

emelnek telt poharakat a helyi intézmények fejlődésére, jóvoltára: mégis, ha tenni alkalmuk nyílik, mindig oly bámulatos hidegséggel hunynak szemet a lokális érdekek előtt.

Ugyan mi történt eddig a kereskedelem orgazdái: a házaló hiénák ellen? E tekintetben az autonóm testületek teljesen magukra vannak hagyva; s gyakran még a jóakaró elnézés felől sem lehetnek biztosak. Évekkel ezelőtt Dobsina város lépett fel e téren mint kezdeményező, helyhatósági statutumokat alkotván a házaló kereskedés korlátozó-ára; azóta tudtunkkal e tekintetben megyénk egyetlen lépéssel sem haladt előre.

Pedig nemcsak a specialis, helyi érdekeket sértik ezek a házaló hiénák, melyek tolkodása elől békés polgártársaink már oly retteggéssal zárkoznak el, mintha egy tatárjárás híze ijesztené őket. — hanem az általános, állami érdekeket is — A helyi piac kereskedői — tudjuk jól — elég magasan meg vannak adóztatva az állami szükségletek érdekében, s ők békén, zugalódás nélkül fizetik — hazafiságból és igazságszeretéből — a közterheket, s e mellett kénytelenek tűrni, hogy a házalók egész raja, tolkodásuk és vakmerőségük szemtelenségével halászsziák el annak a kevés haszonnak egy jelentékeny részét is, melyet a helyi piactól méltán, sőt jogosan elvárhatnának.

Tudomásunk: van esetekről — ép a legközelebbi napokban is előfordult — hogy oroszországi házalók a helyi kereskedelem rovására, beutazták az egész megyét, s a nyers terményeket waggonszámra — persze busás haszon mellett — vásárolták össze a nélkül, hogy e hasznból jogszerűleg az államot részesítették volna. Adót nem fizetnek, sem az autonóm, sem az állami terhekhez nem járulnak; nyelvünket nem beszélik, hozzánk semmi tekintetben nem tartoznak. Mint a vadállatok, megjelennek és lecsapnak a zsákmányra, kiszipolyozzák a nép vérést s tovább állanak, és a távolban, idegen, sokszor

T Á R C Z A.

Átvirrasztottam ezt az éjt is....

Átvirrasztottam ezt az éjt is
Küzködve véled csúf halál!...
Mégvédtém ifju szép hitvesem,
S most is a gyengébb te valál.
Felvont ijaddal áltál a lesben,
Sok éjen kinnal gyötörted testem,
S ha szunnyadásra zárom le szemem
Bizton átlított volna kedvesem.

Erős volt harezunk, ah! oly erős
Mint villám villámmal esatáz:
Csak egy: *szerelmem* volt a fegyver,
Ezret szórtál rám ronda váz!
Galamb maróval, lepke bösz viharral,
Tört rózsza szirma örvényvel, habbal,
A küzdelemben elhull, elenyész...
De szivem veled bátran szembe néz!

Mindenfelől megostromoltál,
Feszült, pattant felvont íved, ...
Tüzet gyújtál és lángot oltál
Hogy átúsd a leghűbb szívet...
De a pánczélt: szerelmem, feledted,
S tör, nyil lepattant, elszállt feletted,
Vérző szíveimmel fogtam, fontam át,
Ugy fedtem, a hű hitvest, és anyát!

Kifáradtunk a küzdelemben,
S kifáradt Ó, a Szenvedő!
Ah! hisz annyi-annyi éjen át
Nem szállt rá álom — jóltevő!
S most eselt vetél: mit Ó, s szűm ugy epedt:
„Jöjj álom röpke szárnyán *enyhület!*“
Mig gyermeki lágyan szenderegtek
Szép *álom-arczuk* magadra vetted!

Nem rémes arezczal, esont kezekkel;
Mosolygó szemmel, úgy jóvél,
S úgy áltál, mint a szent Madonna

A Megváltó keresztinél.
Fölé hajoltál... s oh én balgatag!
Nem üttelek el, sőt esodáltalak...
Megesőkolád... óh! hogy ezt engedém!
Te gazdag, szegény, árva lettem én!

Legyőztél, le! szép szende arezczal...
De a harezót én nem hagyom!
Nem fog ridég kebleden pihenni
Az én áldott jó Angyalom!
Mert hő lelkemmel, zengő dalommal,
Könnyekkel megszentelt fájdalommal
Széttétem szép szemén a szemfedőt, ...
Feltámasztom, *életre-keltem* Ót!...

Kemény Lajos.

A koronás kelengye.

— Elbeszélés. —

Irta: Sárffy Aladár.

I.

Mikor véglegesen felköltöztünk a fővárosba, elhoztuk magunkkal Gizellát is, az én bakfisch-hugomat, hogy itt a szárnyaik alatt művelőljék ki a felsőbb leányiskolában. Nagyanyám sűrű könyhullatások közt tudott csak megválni szeretetének gyöngébb nemű Benjáminjától. Volt is rá oka, mert Gizella nem a mai felvilágosodott, hanem a nagymamák szoknyája mellett felnőtt naiv bakfischok közé tartozott.

Itt azután hosszú ideig az volt a gyámi kötelességem, hogy bebarangoltam vele az iskoláig terjedő utcákat, hogy haza találjon. Közel az iskolához beledobtam öt krajczárt az automata bádógorosláú szájába s a belőle kiugró csokoládé-darabokkal betuszkoltam az intézetbe. Ez a mulatság is belekerült néhány forintomba.

Délutánonkint nyakunkba vettük a várost és kószáltunk. Jazon kalandozása kismiska volt ahhoz a kóborlás-hoz képest, melyet Gizikével rendeztünk ebben a Baby-lonban.

— Ez a leány koldusbotra juttat ezzel a sok lim-

lommal — panaszkodtam a feleségemnek, ki mosolygva nézte, mikor kiürített zsebeinkből krikri, sipoló, plajbász, zománcos gyűszű, aranyozó, nemzeti színű törölő gummy stb. kerültek napfényre. De hát, kérdem, lehet-e valamit megtagadni egy ilyen nyafogó bakfisch-tól, mikor olyan szépen tud hizelegni az embernek? A folszabadtás után Gizike pontosan haza jött; egy napon azonban már elharangozták a delet és még mindig késett. Aggódunk, hogy eltévedt vagy elrabolták, de a legkritikusabb pillanatban, a tálaláskor, mégis csak beállított.

Az ebédnél, szokása ellenére, feltűnően szórakozott volt, úgy, hogy a rizskásakochot chaudean és ezukor nélkül ette meg, pedig ezek voltak az ő földi jólétének hőmérői.

— Szekundára felelhetett, gondolám és most bántja a lelkiismeret.

Ebéd után én az ujságok közé temetkeztem, ő meg leült az ablakhoz a feleségem mellé. A nagy esőndességben egyszer csak megszólal:

— Néni, mit jelent egy törülköző monogramja felett az öt águ korona?

Mikor kérdésére megkapta a választ, egy ideig elgondolkozott rajta és nem vette észre, hogy mi jelentős pillantást váltottunk a háta megett.

— Néni, kezdé ismét, nemesek vagyunk mi?

— Már hogyne volnánk. — vettem át a szót én, hogy kipuhatoljam, honnan fú a szél, — hiszen ősapánkat, ki Csesznek várnak vitéz kapitánya volt, de szép szóra nem akart kapitulálni, a budai basa karóba huzatta!

Gizike mohó kíváncsisággal figyelt szavaimra, s a mint én ismerem, kitelik tőle, hogy azzal áll majd elő valamelyik kikeresztelkedett miniszteri tanácsos leánykájának: „A te ősapádat nem is huzták karóba a törökök!“

— Nénike, ha én férjhez megyek, az egész kelengyémre rá fogom stikkoltatni az ötágú koronát.

— Megteheted, de elegáns emberek ma már csak az ezüstre szokták ezt rávesetni.

— Nemesség? koronás kelengye? Hm! töprengtem, hol kalandozik ennek az esze.

De mielőtt eligazodhattam volna Gizike gondolatlabirintijában, betoppant a zongoramester, a kivel eltűnt a mellékszobába és rákezdtek — talán ezredszor már —

ellenség népek, országok céljaira a mi vé-
rünkől, zsirunkon épített paloták között csufon-
dósan kikacagják ezt a szegény kifosztott or-
szágot, mely olyan bolond, hogy a hiénák pré-
dájává lenni nem szégyenl.

Nehogy félreértessünk: mi a pénzügyi ad-
minisztráció ellen nem vádakat akarunk hangoz-
tatni, hanem inkább segítségére lenni ohajtunk.
Nevük vannak kezeink között, szívesen rendel-
kezésre bocsájítjuk. A pénzügyi adminisztráció az
utolsó két évtized alatt nemcsak humanussá, ha-
nem nemzetivé, magyarrá is fejlődött; s ha igaz-
án magyar is akar maradni, kell, hogy a nem-
zeti érdekek védelmére hajlandó s kész is legyen.
Meggvagyunk róla győződve, hogy jóakarátán nem
fog mulni; s arról is, hogy a megyei adminis-
tráció e téren is támogatni fogja.

Semmi kímélet a hiénák ellen; a hasznából
hasznót, a vérből vért adjanak!

Dr. KALOCSAY BÉLA.

1861—1894

Régen félek már ettől a nekrológtól. Vagy két esz-
tendő óta csaknem naponként ott láttam egy esendes utca
szelén sétálgatni szenvedő, meghajlott alakját annak a
kedves, jó fiúnak, a kit tegnap kísértünk ki az utolsó
utca utolsó hajlokához. Halavány, megnyúlt, gyermek
arca körül régóta ott ólalkodott a halál s borús sejt-
elmeket ébresztett bennünk, hogy egy derék embert, egy
jó barátot mi, — egy világos fejet, nagy munkaerőt, ne-
mezen érző szívet a közügy — nonsokára el fogunk ve-
szíteni.

Micsoda életrajzot írjak egy életről, a melyik alig-
hogy megkezdte azt a röges pályát, melyet életnek ne-
vezünk? Olyan ez, mint az a róza, melyet bimbójában
szakít le ágáról a zivatarnak hideg szélvése. Megszüle-
tik és meghal; s a mi a kezdet és vég e két határpontja
között van: azt a napsugár, a derű, a hajnal és a csil-
lagos ég mesolygása vonja be szelid ragyogással. Ez a
Kalocsay Béla élete.

Jóságos anyjának gyöngéd, ápoló karjai közül alig
hogy kikerült, lelke, szíve belemerült a tudományok ra-
gyogó, csillagos végtelenébe. Szíve vágyaival, a terem-
téstől belé oltott nemes ösztönökkel szívta magába az
emberiség legnagyobb jölteveinek írásait. Tanulni, tudni:
micsoda soványas ez! — Eperjes ódon falai között együtt
járkáltunk: ő a katolikus főgymnáziumba, én a luther-
anusok kollegiumába, — de azért jó testvérek voltunk.
Még akkor nem volt divatban sem az egyházpolitika,
sem az a megkülönböztetés, hogy ki milyen vallásu.
Ott szedtük a kincset, a hol találtuk, s megbecsültük és
szerettük egymást.

Később a budapesti egyetemen ismét találkoztunk,
együtt hallgattuk a jogot. Ez a vékony kis emberke
ugyanesak túltett mindnyájunkon. Szerelmes volt a jog
igazságaiba, a miket Pauler, Wekerle, Szilágyi olyan éke-
sen szóloán hirdettek neki. Idealista volt még a *jog* te-
kintetében is; kereste és követelte az abszolút igazságot,
az egyenlő igazságot és sehogy sem lehetett vele meg-
értetni, hogy azt keresztül vinni lehetetlen. — Ki is
hinné ezt el husz éves korában? . . .

A milyen komoly lelkű volt a tudományos viták
között, ép olyan derült, szelid, elmés és vidám volt a

fehér asztal mellett. *Szelid*; ez a legigazabb jelzője ennek
a esupa gyengédségből, finomságból nőtt gyerekeimbernek.
Veszekedni sohasem láttam. Elczelt, de sohasem sértett;
mulatott, de sohasem vágott csak egy poharat is a föld-
höz; ivott is, de még csak mámoros sem tudott lenni
soha. Kék szemében valami mélyláz mosolygott mindig,
szeliden, mint a hogy a lelke poétikusan elábrándozga-
tott gyakran arról a kedves kis fecskefészekről, a mit
majd valamikor, akkor . . . mikor egészséges lesz . . . fel
fog építeni.

Egészséges . . . Milyen kevés vágya volt s még
annyit sem adott neki a sors. Az ügyvédi pályát, melynek
nemes hivatásán annyi idealizmussal esüggött, elhagyta
csak azért, hogy *egészséges* legyen. Azt hitte talán, hogy
a szigorú hivatalos falak közé nem mer majd utána
menni az a komor árnyék, mi ott ólalkodott a lehellete
körül! Pedig utána ment, esontos karjaival átfonta gyön-
géd alakját és vitte, ragadta magával kérelhetetlenül.
Most már ott fekszik a többi derék, a többi jó
között. Szomorú ravatalára a mélyen sujtott szülők köny-
nyei hullanak, koporsóját elborították a pályatársak és jó
barátok örökzöld koszorú s gyöngéd leánykezek össze-
szedik a tikkasztó nyár minden megmaradt virágát s be-
hintik vele azt az örök, kemény ágyat, melybe a kedves
halott elmúlt tetemei pihenni térnek.

Boruljatok szeliden rá árnyas falombok, téli zöld,
ibolya, viruljatok sirján illatozva és tarkán, díszítsétek fel
az elfaradt vándor sirját, a ki célhoz ért, mielőtt isten-
igazában utnak indulhatott volna. Szívünkbe zárjuk kedves
emlékét a jónak az igaznak s baráti lelkünk mélyén
mindig könyekre fakad majd egy érző ideg, ha az el-
mult szép napokról beszélgetve szelid emlékek szárnyain
olykor-olykor visszatér ajkainkra a Kalocsay Béla neve!

El kell bucsuznunk drága jó barát; — Isten veled!

—y—y.

Iskolai értesítők.

Áz iskolai év végén az egyes tanintézetek
fejlődéséről és a tanév eseményeiről beszámoló
értesítők egész halmaza érkezett be hozzánk, s
csak térszűke miatt nem emlékezhetünk meg
eddig róluk, pedig a legtöbb értesítőből meglát-
szik, hogy tanügyünk ez időszert az erős ha-
ladás útján van. Általában véve kifogásoljuk és
helytelenítjük azonban, hogy a legtöbb értesítő-
ból hiányzik a tanulók osztályozásának rendsze-
res kimutatása.

**A rimaszombati egyesült prot. főgym-
názium** XII. értesítőjét *Fabry* János az intézet jeles
igazgatója teszi közzé. Egész kötet, mely méltán sorakö-
zi az intézet kiváló gonddal összeállított értesítői mellé,
s melynek megérdemelt méltatására lapunk kerete szűk-
nek bizonyul. — A főgymnázium jeles veterán professzo-
rának *Baksay* István kir. tanácsosnak jól sikerült képe
díszíti az értesítőt, melynek bevezető értekezése *Szath-
máry* József tanár avatott tollából került ki: „Kazinczy
és a nyelvújítási harez” czimvel. — A magas irodalmi
szinvaronon álló értekezés után névtelen író emlékezik
meg az intézet 50 év óta érdemekben megőszült tanárá-
ról, *Baksay* Istvánról. — A költői részekben bővelkedő,
s megérdemelt nagy gondal irt megemlékezésében szép
szavakkal méltatja a jeles férfit 50 éves munkásságát.
Az életrajzi adatok után a jubileumi ünnepély lefolyását
közli az író. A mult *tanév történetének* változata hü ké-
pét adja ezután az igazgató, beszámolva az ifjuság szor-
galmáról, magaviseletéről, egészséges állapotáról, szor-
kozásairól, majd a tanári kar névsorát közli, mely szerint
18 tanerő működött közre az ifjuság oktatásán. — Az

A feleségem rémületét látva, orvosért szalasztottam
és a nagy zavarban nem vettük észre, hogy a lovagias
fiatal ember kúszraut a szobából

Néhány nap mulva, mikor Gizike már lábadozott,
egyszer csak betoppant hozzánk az ismeretlen önkéntes.
Szép, sugár növésű fiu volt. Meleglátogatta betegét, mi meg
ott marasztottuk egy eszébe theára.

Később annyiszor ismételte látogatásait, hogy a fe-
leségem az ő rezortjába vágó házassági kombinációkkal
kezdett foglalkozni.

— Gizella most tizenöt éves. Gyuricza meg huszon-
kettő. Néhány év mulva már el is vebeti.

II.

Hugom éppen a tizenhetedik ibolyanyilást érte meg,
mikor nagyanyánk egy „Unokámból nem akarok tudós
nőt nevelni”. . . kezdetű családi bullával ránk irt, hogy
Gizellát a nyáron véglegesen vigyük haza. A tanév be-
fejeztével utnak is indultunk. A nagymamát annyira meg-
lepte unokája fejlettsége, hogy nyomban egész hosszú
ruhát varratott neki s a farsangon bemutatta a világnak.
Homokbödögei és bakonybéli Tzugh Bencének
hitták a boldog halandót, a kivel a családi tanács később
a kis leányt eljegyezte.

Bence két predikátuma dacára olyan tedd ide, tedd
oda-féle pipogya fráter volt, ki az anyja szoknyája mellett
nőt fel. Ezt szemelték ki családunk vénei az aranyifjuság
köréből Gizella leendő „urául” és az első látogatás után
nagyanyánk így ismertette meg hugommal jövendőbelijét:

Bence régi nemes családból való. A nagyapjára
még én is emlékszem, bandedialis kapitány volt Alvinczi
csapatában a nagy inzurrekció alatt. — Bence, folytatá
nagyanyám, valóságos fehér holló a mai romlott világ-
ban. Tökéletes ember. Csöndes, munkás, engedelmes, e
mellett még nem is dohányzik, bort nem iszik és a kár-
tyát se ismeri. Éppen neked való férj lesz.

Gizella annyira megszokta otthon a katonás enge-
delmességet, hogy alázattal hajtja meg fejét.

— Igenis, nagyamam!

Eleinte báránytürellemmel adta meg magát sorsának
és a nagyamama védnöksége alatt látszólag bizonyos áhi-
tattal fogata Bence sületlen bókjait. De mikor nagy-

érettségi vizsgálatra ment 25 tanuló sikerrel tette le 18
Jelenen 1 (*Weinfeld* Andor), jól 14, egyszerűen 3, meg-
bukott 7. — A megtartott *turnaverseny* eredménye után
a *tanesszközök*: a) könyvtárak, tanári és ifjusági könyvtár,
b) szertárak: (természettajzi muzeum, physikai szertár,
földrajzi tanszerek, régiséggyűjtemény) állapotát ismer-
teti az igazgató. — Ezek ajándékozás és vétel útján meg-
lehetősen gyarapodtak a mult évben. — *Jutalom és ösz-
tendőjában* 405 forintot osztottak ki, tandíjengedmény
480 forint 50 krajczár volt. Az ifjusági körök és inté-
zetek közül az *önképzőkör* idei jelentős működéséről szá-
mol be részletes jelentésében *dr. Veres* Samu önk. k.
elnök. — Hogy ez a Tompa-kör milyen magas nívaura
emelkedett, arról nem kell külön megemlékeznünk, mert
hiszen közönségünk a kör által rendezett ünnepélyekre
csakugy tödult, mindig impozáns számmal és fokozott
érdeklődéssel vett részt az ifjuság lelkesedésében. A kör
innár nálunk jelentékeny számottevő intézménye a fő-
gymnáziumnak, s ebben a főérdem természetesen a *dr.
Veres* Samu elnöké, ki az ünnepélyeken az általa veze-
tett énekkarral is brillirozott. — Az ifjusági zenekör ez
idén nem szerepelt. A gyorsíró-kört *Sárkány* Imre tanár
jelesen és kiváló szakképzettséggel vezette és az ifjak kö-
zött verseny gyorsírásokat is rendezett. A kör tagjai kö-
zül *Wiesinger* Frigyes és *Ivánka* Milán, lapunk derék és
ügyes gyorsírói, az országos magyar gyorsíró-egylettől
korrekt stenogramajukért díjat is nyertek. Az ifjusági
gyámintézetet ugyancsak *Sárkány* Imre vezette. A tanári
nyugdíjintézet 12 1/2 év óta 9600 forintnyi alapot gyűj-
tött. Ez összeget gyarapító adományok még mindig
folynak be s óhajtható volna, hogy mennél nagyobb töke
álljon a nemes célú intézmény rendelkezésére, melynek
pénztárnoka: *Zachar* Gusztáv. — A tápintézetéről *Polnis*
János gondnok közli jelentését. 82 tanuló vette igénybe
ezt a valóban kitünő intézményét az iskolának. 52 forint
40 krajczár egy tanévre jó ebéd, vacsora; ez aztán ol-
csóság! Az értesítő végén a tanulók névsora foglal hely-
lyet. Ebben következetesen ragaszkodik az intézet a régi
szokáshoz és az érdemsorozatot nem közli, holott a leg-
több főgymnázium kirukkol az osztályzattal, a minek va-
lamilyes morális előnye is van. — A statisztikai adatok
szerint: 332 tanuló iratott be s vizsgálatot tett 314 ta-
nuló. Minden tárgyból jeles volt: I oszt. Gelb Miksa,
Nagy László, Nemes Béla, br. Luzsénszky István; a II.
oszt. Banczik Samu, Sztraka Gódor János; a III. oszt.
Balogh Aladár, Belicza András, Pósa Péter, IV. oszt.
Boza Lajos, Ivanyik István, Jamriska János, Terhes Samu;
VI. oszt. Gelb Mór, Törköly József; VII. Glatter Béla,
Wiesinger Frigyes. — Végül a jövő évre szóló tudniva-
losítat közli az igazgató az értesítőben, mely egészben
véve az intézet mult évi jelentékeny és dicséretre méltó
haladásáról tesz tanuságot.

**A dobsinai m. kir. állami polgári fiu-
iskola** második értesítőjében *Röcsey* István igazgató első
helyen ismerteti az intézet most alakult ifjusági segélyző
egyesületének történetét, tiszti-karát, számadásait és alap-
szabályait. A mult tanév eseményeiről emlékezik meg
ezután; ebből kiemeljük, hogy az erőteljes fiatalság ki-
rándulásokat is tett és a nevét szép ünnepélylyel fe-
jezte be, melyen énekeltek, szavaltak, hegedültek és zong-
oráztak. A mult évben 11 tanerő működött. — A rész-
letes tanítási terv megismerése után a tanszerek gyara-
podásáról tájékozódunk. A tanári könyvtár élén *Röcsey*
István igazgató áll; a nép- és ifjusági könyvtár öre *Klein*
Samu tanár volt. — A szertárakra *Halasi* Jenő tanár
ügyelt. A tanulók érdemsorozata — nagyon helyesen —
közölve van. A három osztályban összesen 109 *növendék*
volt beírva, év végén maradt 104, és ezek közül csupán
kettő kapott az írásbeli dolgozatok külalakjáért „ajánló
osztályzatot” vagyis I-est. (az I. és III-ik osztályban egy
sem!) Jeles volt: I. oszt. Kasch András és Wohauer
Dezso; II. oszt. Liptay László, III. oszt. Flérik Károly.
— Az ügyesen összeállított és csinos kiállítású értesítő
végén a jövő évre szóló tájékoztató közöltetik.

**A besztercebányai magy. kir. állami
felsőbb leányiskola** XI-ik értesítőjét *Hermann*
Róza igazgatónő közli. Bevezetésül *Freyler* Berta csino-
san értekezik a „Testgyakorlásról a felsőbb leányisko-

anyánk néha-néha magukra hagyta őket, hogy ismerked-
jenek és esetleg lovagját összehasonlította Csákós Gyuri-
czával, baktisch-ábrándjának mágneslovagjával, végtelenül
el volt keseredve.

Merész elhatározásra szánta rá magát s e mellett
maradt. Úgy járt el, mint egy gyakorlott parlamenti de-
bateur, ki siet kipuhatolni elleofele gyöngéit, hogy ezekre
építse a maga erősségét. Szerencsére Benczénket páro-
sával is ékesíték a gyöngeségek. Oly tökéletes és annyira
nem e világra való volt szegény, hogy irtózott a dohány-
füsttől és szeszes italt sohasem ivott. Az édes mamája
mind a kettőt megtöltötte neki. Gizella ezen két Achilles-
sarka ellen intézte támadásait.

Ha a kertben, a nagy diófa alatt ültek, cigarettára
gyujtott Bence előtt és orra alá fujta a füstöt.

Bence feszengett egy ideig, de midőn álmában egy
füstlőgő tajtpipa lebegett a feje fölött, mintegy figyelmeztet-
tetésül, hogy „e jelben győzesz” — fölbátorodott és titok-
ban kísérleteket tett a méhesükben különféle szivarokkal.

Két hét mulva török basák módjára versenyt füstöl-
tek a lugásban; Bence virsziniával, Gizella meg szultán-
cigarettával a szájában.

— Mi lelte magát, Bence? kérde a nagymama,
amint egy izben távozáskor kezet csókolt neki.

Bence féltékeny pillantott Gizellára, ha vajjon meg-
mondhatja-e az igazat, de ez hallgatást intett neki és
hangos szóval bucsuzott tőle.

Ez a csel tehát nem vezetett célra. Következett a
második attentátum.

Gizellát a kudarez merészebbé tette és a nagyma-
mától időnkint engedélyezett bizalmas együttlétek alatt
egészen kiforgatta Bencét és pipogyságából.

Kata néni, a befentes öreg csakácsné, valamennyiünk
száraz dajkája, ki nyilván bele volt avatva a szerelmi strate-
gemába, egy délután bizalmasan besugta a nagymama-
nak, hogy egy idő óta híreket terjeszt Bence urfi Gizella
kisasszonyról.

— Azt beszélük, kérem alásan, a városban, hogy
Gizella kisasszony pipázik, meg hogy nem kávét, hanem
— uram bocsá — édes roz-olist szokott reggelizni.

A hadi esel pompásan sikerült. Bence hírtelen el-

a Szűz imáját klampirozni. Fölkapva kalapomat, mene-
kültem hazulról. Ezek a zongoramesterek megtudnák
utóbb még az imádságot is gyűlöltetni az emberrel.

Utam Mössmer kirakata előtt vitt el és a hogy oda
pillantok, egyszerre nagy világosság támadt a fejemben.

Fényes kelengye volt közszemlére kitéve s minden
egy darabján ott diszelgett az a bizonyos kistikkolt öt-
ágú korona. A nagy asztalterítón, a tenyérvnyi nagyságu
monogramon fölött, olyan öt-ágú korona, mint öt szem
kővér spanyolmeggya a kocsnával lefelé fordítva

— Ez zavarta hát meg kis hügom fejtét! gondol-
tam, de nem hoztam elé a dolgot.

Egy reggel csupa véletlenségből felütöm egyik tan-
könyvét és bámulattal látom, hogy a ezimlapra nyomta-
zott fiaherdő bozontos feje fölé kék írónnal egy primitív
ötágú korona van rajzolva. Lapoztam tovább. Csupa ko-
ronás állatok: medve, szárnyasagér, rinoceros, ugy hogy
a spektrum valamennyi színe képviselve lehetett szekben
az állati fejekre rajzolt ezimerekben.

— Erre kellett tehát az a tömémentelen színes plajbász.

Éppen feleségemet készülttem meglepni a fölfede-
zéssel, mikor ez egy csomó fehéremüvel jön felém.

— Nézd csak, Gizike minden monogramja fölé
ötágú koronát rajzolt.

Néztem és bámultam. Ugyanazok a színes plajbászok.
A finom batiszt-zsebkendőkön pláne s étfolyó tintá-
ban uszkáló koronák.

— De hát mi ütött ehhez a leányhoz? A nagy-
mama kétségbe lesz esve, ha meglátja. . . No várj, gvere
csak haza, megmosom a fejedet! — Gizellát azonban
hiába vártuk a rendes időre. Nélküle ültünk a leveshez
is és már az ebéd vége felé jártunk, mikor valaki erősen
kezd dörömbözni a szobaajtón, mintha lábbal rugdosná.

Amint föltárom, egy csinos huszárönkéntes áll előt-
tem, ki Gizellát tartja karjai közt. Ez a szegényke sir,
egyik kezében könyveit szorongatja, a másikkal meg szo-
rosan átkarolja az önkéntes nyakát.

Elállt a szavunk a meglepetéstől.

— A kisasszony elesett, jelenté katonásan a huszá-
runk és valószínűleg kifizámitotta a lábát, én véltelenül
tanuja voltam a szerencsétlenségnek, tehát haza hoztam . . .

lába", mely után az igazgató jelentése következik a leányiskola új épületéről, melynek tervrajza is mellékelve van. — Az impozáns épülettel az intézetnek régóta ápoltság reménye megy teljesebbre, amennyiben az új tantervet minden valószínűség szerint már az új modern és teljes komforttal berendezett épületben kezdik meg. — A mult iskolai év történetének részletezése után a 15 tagból álló tantervtől, majd a tanítók névsora közöltetik. — Az érdemsorozatról megfelleltek. A mult tanévben feldolgozott tananyag osztályonként részletezve van. A sok gondal összeállított statisztikai kimutatásokból megtudjuk a beírt 141 növendék vallását, korát, nemzetiségét, nyelvismeretét és a tanulás eredményének osztály szerint való általános feltűntetését tantárgyak szerint. — A magaviseletről, szorgalomról és óramulasztásról részletes kimutatás kapcsán rendszerint közlik azokat kik egy tanórát sem mulasztottak egész éven át. Ezután az internátu ról (benlakás) ad számot az értesítő, melynek befejezését a jövő iskolai évre vonatkozó értesítés képezi.

A nagyrózei áll. segélyezett községi polgári és közepkereskedelmi iskola XVIII. évfolyamát Perjessy László igazgató teszi közzé. Az értesítőt „A jelzőanyagok könnyelése” címmel nagy szaktanulmányra és alapos ismeretre valló értekezés nyitja meg, mely azonban befejezetlen maradt, s a szerző nevét sem tudjuk. A befejezett tananyag osztályonként való ismertetése után a mult tanév történetének adatait közli az értesítő. Az intézetben tanít 12 tanár; a szertárak a mult tanévben szépen gyarapodtak. Az ifjúság kebelében fennáll egy szegény ifjakat segítő egyesület is, mely a mult évben 1008 ft 68 krral segélyezte az arra érdemeseket pénzzel, könyvvel és írószerekkel. Ez valóban szép intézménye az iskolának. Az érettségire 12-en jelentkeztek, ezek közül 5 jól érett; érett 5, 1 megbukott, 1 nem jelent meg. Az önképzőkör két ünnepélyt rendezett a tanév folyamán. Volt az intézetnek a polgári iskolában 110, a közepkereskedelmiben 48 tanulója. Az erkölcsi állapotról és tanulmányi előmeneteléről közölt statisztikai adatok után az érdemsorozat közöltetik. Jeles volt I. osztályban: Kremiczky Károly, II-ikban: Milez András, IV-ikben: Kilyvadi Ferenc és Kundrák András. A közepkereskedelmi iskola tanulóinak érdemsorozata nem közöltetik. Végül a sok gondal és esinnal készült értesítő a jövő tanévre vonatkozó tudnivalók fejezik be.

Hirek és vegyesek.

Katonai szemle. A szabadkai méntelep megszemlélése véget ért folyó hó 3-án városunkban érkezett a debreczeni méntelep főparancsnoka: *Durmann* tábornok. Kit az állomáson az előző napon érkezett *Fadlallah el Huded* Mihály őrnagy, *Held* Ede százados és *Kundt* állatorvos fogadták. A „Három Rózsa” szálloda előtt *Rosenauer* József tüzérezredes üdvözölte a tábornokot, ki vasárnapig időzött itt és tüzetesen megszemlélte a méntelep helyiségeit, legénységét és lóállományát. Távozásakor a tapaszaltak felett teljes meglepedését fejezte ki a méntelep derék parancsnoka: *Held* Ede kapitány előtt.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Szabó* József nagyrózei járásbírói segéd-telekkönyvezőt a tornallai járásbíróshoz helyezte át.

Tüzereink az előre megállapított terv szerint katonai pontossággal keltek utra folyó hó 6-án reggel 1/2 6 órakor a „Huszár”-térrel, hova teljes számban rukkolt ki a legénység. Nagy és elég vegyes közönség persze nem hiányzott az ünnepélyes aktusról, mikor egyiknek jó barátja, másiknak a kedvese távozott néhány hétre. A vezénylő tisztek indulás előtt jelentést tettek az ezredesnek, ki ezek tudomásul vétele után jelt adott az indulásra, s a legénység élén a tisztikarral — útegenként — trombitaharsogás mellett és a kivonult konyhahölgyek keserves zokogása közben, utnak indultak. Első pihenőt Pelsűczön, a másodikat szerdán Tornán tartották.

maradása igazolni látszott Kata néni állítását. A nagymama indignálódott; hálátlan alamuszinak nevezte Benzét és kiadta a kemény parancsot, hogy azt az „embert” ne merjék többé a szeme elé eresztetni. A kis boszorkányban pedig volt annyi ravaszág, hogy sértett önértékben ráborult a nagymamára és a családott szív egész keserűségével zokogott.

A nagymama tehát gyanútlanul belement a csapdába s utóbb még neki kellett vigasztalni megszorodott unokáját.

Az idő mult, Benezé már egy hónap óta elvadult a háztól.

Hogy történt, hogy nem, egy délután a nagymama áthallagott a veteményesbe. Szegény Kata néni annyira megrémítette a váratlan betoppadás, hogy erős köhögési roham lepté meg és csak akkor tudott valahogy megszólalni, mikor a nagymamát a lugas felé látta menni. — Ne menjen oda lelkem nagyszony, megcsipik a méhek! — Ugy! De hát hol van Gizella?

Nagyanyánk nem akart hinni a szemének. A lugasban egy szegyenkező pár ült: Gizella s egy esinos huszártiszt.

— Gizella, kérdé izgatottan a nagymama, ki ez a fiatal ember?

— Csákós Gyuricza! mutatá be a hűledező lovat, tudod, a ki életemet mentette meg Budapesten.

— Ugy? Az én lánykoromban a tiszt urak még nem szoktak a kert felől kerülni, hanem a nyitott kapun át jártak a leányos házakhoz.

Gunyosan végig nézte a kardbojtjával babráló hadnagyot, kézen fogta unokáját és hátat fordított a hivatal vendégnek.

*

Kévéssel ezután, nagy meglepetésünkre, keskeny rózsaszínű szalaggal összekötött két névjegyet kaptunk a postán.

— Gizella és Gyuricza jegyesek! tapsolt a feleségem. Az esküvőre lementünk mi is a Balaton mellé.

— Hát kis hugom, kérdém tőle, mikor büszkén mutogatta a kelengyéjét, hol vannak az ötágu koronák a törülközőkről! Gyuricza még el se hiszi utóbb, hogy ösapánkat a budai basa karóba húzatta!

Gizella elpirult és bűnbánóan borult a keblemre.

— Ti olyan jók voltatok hozzám. — rebegte boldogan, s aztán nem szóltunk többé egy szót sem.

Sulyos csapás érte dr. Richter Aladár aradi főgymn. tanárt, a jeles botanikus tudóst; ugyanis édes anyja szül. Krick Róza urnő váratlanul utközben hirtelen elhunyt. A derék munkás nő, ki egész élete fáradoalmát egyetlen, derék fia nevelésének áldozta, a kánikulai hőség áldozata lett, hirtelen vértódlás ölte meg, a különben teljesen egészséges, javakorbéli nőt. Kedves munkatársunk gyászában öszinte szívvel veszünk részt. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak mély fájdalommal jelentjük ugy saját, mint számos rokonunk nevében öv. Richter Vitoszné szül. Krick Rozália f. évi augusztus hó 5-én reggeli 4 órakor, élete 48. évében agyszélhűdés következtében hirtelen történt gyászos elhunytát. A drága boldogultnak hült tetemei folyó évi augusztus hó 6-án délután 5 órakor fognak az ág ev. egyház szertartásai szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nagy-Rőze, 1894. évi augusztus hó 5-én. Dr. Richter Aladár mint fia, Matusch Krick Klementin és Krick Manó mint testvérek. Matusch Endre mint sógor. Béke lengjen drága porai felett.

A Dobsinára kiránduló biciklisták számszerint hárman folyó hó 4-én reggel Budapestről ideérkeztek, (az indulás 3-án reggel volt) s a Gömöri söresarnokában tartott rövid pihenő után kitűnő kondícióban indultak Dobsinára, hová 5-én érkeztek meg. Itt esatlakoztak a kirándulókhoz s 6-án megtekintették a csodaszép jégbarlangot.

Gyászjelentés. Kalocsay Lajos és neje Róth Mária mint szülők: — Benyo László és neje Kalocsay Mária és gyermekeik: Margit, Gyula, Gizella; Zsuffa Kálmán és neje Kalocsay Erzsébet és gyermekeik: Rózsa és Erzsike; — Kalocsay Rudolf és neje Mészár Julianna és gyermekeik: Irma férjével, Vilma, Erzsi, Rudolf és Margitka; — Kalocsay Gyula; — Dr. Kalocsay Kálmán; — Kalocsay Antal és neje Zsiák Zsuzsanna; — Kalocsay Lajos saját és számos rokonai nevében is a legmélyebben lesújtva tudatják a legjobb fiu, testvér és rokon Dr. Kalocsay Béla kir. törvényszéki jegyző folyó évi augusztus hó 5-én, d. e. 11 órakor, életének 33. évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után, történt gyászos elhunytát. A drága halott hült teteme, folyó évi augusztus hó 7-én d. u. 5 órakor fog a r. kath. egyház szertartása szerint a rimaszombati sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Béke poraira! Rimaszombat, 1894. évi augusztus hó 5-én.

Az öngyilkos ifju: Ujfalusi István, kinek szomorú tetteről lapunk mult számában megemlékeztünk, folyó hó 4-én kínos szenvedések után meghalt. Társai impozáns temetést rendeztek részére folyó hó 5-én. Testületileg, igen szép számmal vonultak ki fáklyákkal szerencsétlen társuk végtisztességére, s fehérbe öltözött leányokkal együtt a cigány-zenekar gyászindulójának megható hangjai mellett kísérték örök nyugalomra a korán elköltözött.

Tompa Mihály emléke Kegyeletes módon ünnepelték meg a feketehégyi fürdővendégek a „Virágregék” halhatatlan költőjének emlékét. Tompa ugyanis 1866-ban főkereste a feketehégyi fürdőt s ott enyhülést is talált. A fürdővendégek e látogatás emlékére évről-évre ünnepieséget rendeztek s a befolyt jövedelmekből alapot gyűjtöttek össze Tompa-szobrára. A szép terv meg is valósult: a szobor költségein túl fennmaradt összegből pedig most 200 ftos alapítványt létesítettek, amelynek kamataiból Merény község róm. katolikus és lutheránus iskoláiból azokat a tanulókat fogják jutalmazni, akik a magyar nyelv tanulásában a legszebb eredményt érték el. Továbbá 130 forintot pedig a szerény körülmények között levő merényi lutheránus egyház lelkesi épületének kijavítására fordítottak segélyképpen. Az idei Tompa-ünnep 70 forintnyi tiszta jövedelmét az előjárásagnak adták át, hogy vele 1895-ben azt a tanítót jutalmazzák meg, a ki a magyar nyelvet a legsikeresebben tanította.

Videki szülők figyelmebe. A közelgő új iskolai év beálltával a helybeli főiskolába járni óhajtó tanulók (alumnisták) egy tisztességes családnál — kedvező feltételek mellett — elhelyezést nyerhetnek. — Tudakozódhatni e lap kiadóhivatalában.

Szökés párosan Augusztus 1-én a délelőtti gyorsvonattal egy ifju pár érkezett meg és nyitottat magának szobát a losonezi kaszinó vendéglőjében. A kurinzi gazdasági iskola egy tanulója volt az egyik, egy rimaszombati lány a másik, kit az előbbi megszóktatott. De már az nap délután a Nemezis is utólrta őket az ifju édes atyjának és két esendőnek képeben. Mert a szöktető nemesak a lányt, hanem apjának állítása szerint ennek 210 ftjt is megszóktatta, míg a fiu csak 110 ftot vallott be. Így állván a dolgok, az öreg a fiut az egyik kocsin, a lányt meg a másikon helyezven el, vitte mind a kettőt haza Rimaszombatba. „L. V.”

Phylloxera. Gömör-Kishont vármegye Balogfalva, Málé, Síd és Sörg községek szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapítván a nevezett községek határait a földmívelésügyi m. kir. miniszter zár alá helyezte.

Nepfelkelők figyelmebe. A m. kir. honvédelmi miniszter, az 1893. évi XXXVII. t. cz. értelmében, a katonailag kiképzett népfelkelés csoportjának jelentkezését rendelte el; ezen jelentkezési csoportba tartoznak 42 éves korig mind azok, kik a 12 évi szolgálati kötelezettség teljesítése után, végelboesájtó okmánnyal a honvédségtől elboesájtattak, és a népfelkelés állományába tartoznak; továbbá mind azok, kik védkötelezettségük teljesítése előtt bár mely okból a honvéd ég vagy közöshadsereg állományából felülvizsgálat után elboesájtattak, és a népfelkelésnél mint kereset képesek állományába vétettek, végre mindazok katonailag kiképzettek, kik Gömör-vármegye területén honilletőséggel nem bírnak, de a megye valamely községében állandóan tartózkodnak. Ezen jelentkezések Gömör-vármegye területén folyó évi október 1-től november 15-ig fognak a következő állomásokon megtartatni: u. m. Jolsva, Nagy-Rőze, Ratkó, Sumjác, v. Pohorellai vasgyár, Dobsina, Rozsnyó, Csetnek, Tornallya, Ragály, Harkács, Bátka, Rimaszécs, Feled, Rimaszombat, Pribol, esetleg Nyusztán. A jelentkezési napok minden jelentkezési állomásra nézve később fognak közöltetni.

Katonák pipája. A megyénk területén tartandó hadgyakorlatok alkalmából az illetékes katonai parancsnokság oly értelmű megkeresést intézett a helybeli m. kir. pénzügyigazgatósághoz, hogy folyó évi szeptember 1-én

Berzété községben 2573 esomó, ugyaneacsak folyó évi szeptember 1-én Rozsnyó városában 4363 esomó, folyó évi szeptember 8-án Rimaszombatban 11300 esomó és szeptember 13-án ugyaneacsak Rimaszombatban 5356 esomó limító (méréselt ár) dohány álljon a katonaság rendelkezésére. Egy ilyen 107 gramm súlyú dohányesomó ára pedig 4 kr. s így a Gömörmegyében összepontosítandó, esetleg átvonuló katonáink 23592 esomó dohányt pipáznak el, melynek sulya körülbelül 2500 kilogramm.

Az „egyesült magyarhoni üvegyárak” Salgótarjánban jelentékeny számú támogatás mellett sötét üveg palack-gyárat létesített, mely évi 5 millió darab palack előállítására rendeztetett be, s mint új iparág meghonosítását célzó vállalat hivatva van a külföldi ipar hasontermékeivel versenyezve, azokkal a magyar piacot ellátni s idővel az országot a külföldi ipar ez ágától teljesen függetleníteni. Hogy azonban e vállalat fennállása és fejlődése biztosítva legyen, feltétlenül támaszkodnia kell a hazai fogyasztó közönség pártfogására s azért ezen új hazai vállalatot a miskolci kereskedelmi és iparkamara melegen ajánlja az üveggereskedők, sörfőzők stb. figyelmebe.

A honvédelmi magy. kir. miniszter urtól nyert értesülés szerint a honvédségi lábbelik szállításánál ezen-tul eltekint a szerződés kötéstől és óvadék letételétől, hanem elegendő lesz a kereskedelmi és iparkamara előtt kiállítandó kötelező nyilatkozat. Midőn ezen, a kisiparosok érdekében tett kedvezményt a miskolci kereskedelmi és iparkamara közli, előre is felhívja a lábbeli iparosokat a legközelebb kiírandó szállításokra.

Ősztündij pályázat iparosok számára. A „Pesti magyar kereskedelmi bank” által alapított ez évben 900 forintra rugó utazási ősztündijra pályázat hirdettetik. Pályázhatnak oly iparosok, kik valamely hazai felső ipariskolát jó sikerrel végeztek, a mi végbizonyítvánnyal igazolandó. A kereskedelmi magy. kir. miniszter urhoz címzett folyamodványok a miskolci kamara területén Borsod-, Gömör-, Hevesmegye a miskolci kamarához f. évi augusztus 31-ig nyújtandók be. A tanulmányozás tárgyává azon kérdés van kitűzve, hogy mily módon és eszközök által lehetne kötő- és szövészeti gyáripunkat fejleszteni; összehasonlítás teendő hazai szövő iparunk és a nyugati államok ugyanez ipara közt s részletesen tanulmányozandók azon okok, melyek ez iparunk fejlődését nehezítik, és azon eszközök és módok, melyek annak fejlődésére vezethetnek és hogy mennyiben lehetne a gyáriparral kapcsolatosan a házi iparosokat is állandó foglalkozással ellátni. E célból az ősztündijas által különösen Német-, Francia- és Angolország fejlett szövőipari viszonyai tanulmányozandók.

A budapesti állami ipariskolába (VIII ker. Nép-színház-utca 8-ik sz.) a beiratások szeptember hó 1-5 napjától 5-ig tartanak. Az intézetbe rendes tanulóul felvétetnek azok a 15 évet betöltött ifjak: a) kik a polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, a melyek az ipariskola első évfolyamának fő tantárgyait képezik, ezek: a magyar nyelvtan, számtan és algebra, mértan és mértanirajz. b) iparossegédek és mirdazok, kik az előbbi pontban kivánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készultséget tanúsítanak. c) rendkívüli tanulóul felvétetnek egyes szakosztályokba azok, kik az iparos tanulóik számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték és legalább jó osztályzatu bizonyítványt van, továbbá, kik a megkivántató ismeretüket kellően igazolják. Általában szükséges, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakosportbeiben iparágban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két havi nyári szünet alatt, a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen. Az intézetnek öt szakosztálya van u. m. az építészeti, a gépészeti, a vegyészeti, a fém-vasipari s a faipari szakosztály. A beiratási-dij 2 ft, a tandij félvenkint 10 ft. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Nyilvános számadás

a rimaszombati kereskedő ifjuság folyó hó 5-én rendezett táncmulatságáról:

Bevétel beléptidijakból	67 ft 50 kr.
Felülfizetésekből	28 ft 50 kr.
Összesen:	96 ft — kr.
Kiadás	57 ft 36 kr.
Maradt:	38 ft 64 kr.

mely összeg a városi pénztárnak — egy felállítandó fedett nyári táncz helyiség költségére — által adatott. — Felülfizettek: Kohn Ignác 1 ft 50 kr., Weisz Dávid, Lőkovies Lipót, Ekstein Fiesko, Dickmann Ignác, Kosiner Vilmos, Dr. Cziner Miksa, Krausz Bernát, Szontagh Károly, Weisz Károly (Budapest) 1—1 ftot, Reisz József, Braun Zsigmond, Rakottay Danó, Grosz József, Gottlieb Dávid, Schwartz Jónás, Schwartz Arthur, Reinicz Lajos, Braun Adolf (Budapest), Braun József, Bereghy Albert, Steiner Samu, Kohn Samuel, Rásky István, Klein Sándor, Bródy Bertalan, Dr. Szabó Samu, Vajda István, Blau Vilmos, Hecksch Bertalan, Haffner N., Récsény János, Földesy Sandor (Bécs), Grün Mór, Schablik János, Dávid Árpád, Feuer Ignác, Grosinger Jenő, Zibray Károly, Lőrinc Andor, Cserven Miklós, Schwartz Zsiga, Markovies Soma, Schwartz Pál, Fleischer Árpád, Polyák Géza 50—50 krt. Összesen 28 ft 50 kr. — Melyért ez uton mond s rendezőség a kegyes felülfizetőknek adományaikért, valamint Lőkovies Lipót, Szontagh Károly és Weisz Dávid uraknak szives fáradozásaikért öszinte köszönetet.

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Árlejtési hirdetmény.

938. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék és a rimaszombati kir. járásbírószék részére az 1895-ik évben szükségelt, mintegy 340 köbméter eser vagy bákk első osztályu hasábos tüzfának árlejtés utáni beszerzésére határidőül folyó évi szeptember hó 10-ik napjának d. e. 9 órája tüzetik ki, melyre a vállalkozni kívánók, — 100 ft bánatpénzzel ellátva — a rimaszombati kir. törvényszék

elnöki irodájában, — hol az árlejtés fog megtartani, — meghivatnak.

A szerződési feltételek ugyanott addig is meg tudhatók.

Rimaszombat, 1894. augusztus 6-án.

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Árlejtési hirdetmény.

939. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék elhelyezésére szolgáló épület folyosóinak, továbbá a rimaszombati kir. járásbírósg helyiségeinek 1895. évi világításához szükségelt, mintegy 120 kilogrmm kőolaj szállításának biztosítására a rimaszombati kir. törvényszék elnöki irodájában tartandó árlejtés határnapjául f. évi szeptember hó 10 ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, melyre a válalkozni kívánók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek addig is a rimaszombati kir. törvényszék elnöki irodájában megtekinthetők, ugyanitt az árlejtés napjáig 50 kros bélyeg-iven irt ajánlatok is elfogadhatnak.

Rimaszombat, 1894. augusztus 6-án.

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1894. évi auguszt. hó 4-én tartott heti vásáron:

	Métermázsankint	Hektoliterenkint
Tiszta buza	5.50— 5.70	5.10— 5.15
Feles buza	4.50— 4.60	0.00— 0.00
Rózs	4.40— 4.50	4.10— 4.20
Árpa	6.00— 6.10	5.00— 5.20
Zab	6.40— 6.50	3.20— 3.25
Kukoriceza	0.00— 0.00	6.50— 7.00
Bükköny	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Krumpli	0.00— 0.00	1.80— 2.00
Köles	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Széna kötve	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Takarmány szalma	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Alom-szalma	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Zsupszalma	0.00— 0.00	0.00— 0.00

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LÖRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

HENNBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemyára ZÜRICHEN, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen sima, esikos, kozkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordultával küldetnek. Svájcba ezüztett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Egy tanuló

üzletemben azonnal felvétetik.

Rimaszombat, 1894. augusztus 7.

Kármán S.

könyv- és papirkereskedése Rimaszombatban.

Hirdetmény.

A kiskoru **Bónis Irma** és **Elemér** tulajdonát képező, Gömörmegyébe kebelezt Zádorfala és Felső-Szuha községek határában fekvő **Latrán-, Iván- és Pető** pusztabeli együvé tagosított birtoka, a mely a földadó cataster szerint áll 126 hold szántó-föld, 25 hold rét, 182 hold erdő, 23 hold legelőből (1600 □ ölet számítva egy holdba) folyó év **november elsejétől** kezdve **3 vagy 6 évre hasznóberbe kiadó**, esetleg pedig **örök áron is eladó.**

Megjegyeztetik, hogy a mostani bérlő a földek egyharmadát őszi alá jól megmunkálva már e hó végén tartozik átadni úgy, hogy az új bérlő már a jövő hó elején az őszt vethesse, — megjegyeztetik továbbá venni szándékozók részére, hogy az erdőben 8—10 ezer frt értékű fa és eser van vágható állapotban.

Bővebb felvilágosítást ad:

Rimaszombat, 1894. augusztus 6-án.

Marton János,

t. tisztii ügyész, a kiskoruk vagyongondnoka

15 hold föld-rét

itt helyben bérbe adatik. — Értekezhetni **Kishonthy Gyula** ügyvédnél.

Hirdetmény.

489. sz. — Rimaszombat rend. tan. város árvaszékének 489894. számú határozatával a k. **Szloboda Béla** és **Túri Jánosné** közös tulajdonát képező rimaszombati 31. sz. tjkvi ingatlanságra az önkéntes árverés elrendelgetvén, annak az árvaszék hivatalos helyiségében megtartandó határnapjául **folyó évi augusztus hó 11-ik napjának**

délután 2 órája tüzetett ki; erről a venni szándékozók azzal értesittetnek, hogy az árverési feltételek addig is a hivatalos órák alatt **Huszth Lajos** árvaszéki előadó hivatalos helyiségébe megtekinthetők.

Kelt Szab. Rimaszombat rend. tan. város árvaszékének, 1894. évi július 20-án tartott üléséből.

Szabó György,
árvaszéki elnök.

Vadászok figyelmébe.

A vadászati idény beálltával alkalomszerűnek tartom a n. é. közönség tudomására juttatni, hogy teljesen berendezett főtéri üzletemben mindenféle **ezéllövő és vadászfegyverek, pisztolyok, revolverek, vivőeszközök, lőpor, sörét, valamint kész töltények, vadász-tásták, fegyvertokok, botszékek** és egyéb vadászati felszerelések és **kellékek** a legjobb minőségben és jutányos áron szerezhetők be.

Ugyancsak nálam **valódi** tiszta asztali és erős hegyaljai, aszú, fehér és vörös **borok** literenkint 30 krtól 3 frtig, valamint pezsgőborok naponként elárúsittatnak.

Rimaszombat, 1894. augusztus 1.

Tisztelettel

STECH KÁLMÁN.

Ugyanitt egy jó családbeli, 2—3 gymn. osztályt végzett ifju tanulóul felvétetik.

Vadászok figyelmébe.

Árlejtési hirdetmény.

2709/1894. sz. — A miskolczi kereskedelmi és iparkamara ezennel árlejtést hirdet az általa Miskolcson, a fürdő-részvénytársaság új fürdőjével szemben **építendő emeletes**

kamarai palota

építkezési munkálataira. A munkálatok következő összegben vannak előirányozva:

1. Föld munka	801 frt 02 kr.
2. Kőmives munka	14672 frt 06 kr.
3. Vas munka	2212 frt 35 kr.
4. Kőfaragó munka	1048 frt 50 kr.
5. Ács munka	2430 frt 90 kr.
6. Cserepes munka	513 frt 77 kr.
7. Bádigos munka	721 frt 69 kr.
8. Asztalos munka	3514 frt 83 kr.
9. Lakatos munka	943 frt 58 kr.
10. Mázoló munka	453 frt 71 kr.
11. Üveges munka	713 frt 77 kr.

Összesen: 28026 frt 18 kr.

Ezen munkálatokra akár **együttes**, akár munkanemenként **külön** ajánlat tehető. Az ajánlatok zárt borítékban lepecsételve **f. évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig** nyújtandók be alulirt kamarai elnökhöz. Bánatpénz öt százalék, mely készpénzben vagy pénzügyi betétkönyvben, vagy állami hivatalok által elfogad-

ható óvadékképes értékpapirokban Polatsek Arnold kamarai pénztárosnál leteendő (Miskolcz Széchenyi-u.) s az erről nyert **elismervény az ajánlathoz** esatolandó.

Az építési tervrajzok a **kamara hivatalában** (Széchenyi-u. 59.) vagy **Könyöki és Tamás** építészeti irodájában (Bu-Japest, VII. István-ut 45.) megtekinthetők s a vállalati általános s különleges feltételek, a munkanemek szerint részletezett költségvetések s az ajánlati minta ugyanott megszereshetők.

Az általános és különleges feltételek s költségvetések az ajánlattevő által sajátkezüleg aláírva az ajánlathoz esatolandók, a költségvetés alternatív teteleinél pedig az egységárok kitüntetendők.

A kamara fentartja magának a jogot az ajánlatok el vagy el nem fogadása felett szabadon határozni.

Megjegyeztetik, hogy az építési telken lévő régi két földszintes épület lebontását a föld s kőmives munkát vállaló **köteles eszközölni**, mely munkálatokért a régi anyag vállalkozó tulajdonát képezi, azt azonban az új építkezéshez felhasználni tilos.

A nyertes vállalkozó köteles az építkezést a folyó évben és pedig oly időben s oly munkaerővel megkezdeni hogy az épület a folyó évi esős időszak beállta előtt tető alatt legyen.

Miskolcz, 1894. augusztus 4-én.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara.

RADVANY ISTVÁN,
kir. tan., elnök.

SUGÁR,
h. titkár.

Suska eladás.

A kurinezi földmives iskolához tartozó erdőnek gubacs termése, **augusztus hó 15-ig tett zárt ajánlat** alapján, a legtöbbet ígérőnek fog eladatni.

Az ajánlathoz 40 forint bánatpénz mellékelendő, mely összeg augusztus 15-ikén délelőtt 10 órakor, az ajánlatok felbontásával egyidejüleg fog a nem acceptáltak részére visszaadatni.

A legtöbbet ígérő vevő, a fizetendő összeg felét rögtön, második felét legkésőbb egy hét alatt tartozik befizetni.

Az igazgatóság fentartja magának, hogy:

1) 300 frton aluli ajánlatokat nem vesz figyelembe.

2) A vevő október 1-től kezdve a sertések legeltetése ellen sem tehessen óvást.

3) A gubacs körüli minden költség a vevőt terheli, s így az esetleg előforduló bélyegilleték is.

4) A feltételeknek eleget nem tevő vevővel szemben, a befizetett összeg visszattartása mellett új eladás foganatosítható, a netaláni kevesebb vételért pótolni tartozik, a továbbiakra a sommás szóbeli eljárás s a rimaszombati kir. járásbírósg illetékessége köttetik ki.

Az igazgatóság.